NORAKSTS
Lieta Nr.A42346906
AA43-1047-09/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 15.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Kanenberga
tiesneši U.Mihailova un E.Puriņš

piedaloties pieteicējas *L.B.*, kā arī trešās personas *J.B.* pārstāvim un trešajai personai *V.P.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes valsts akciju sabiedrības „Privatizācijas aģentūra" pilnvarotajam pārstāvim Jurim Ķesterim un trešās personas akciju sabiedrības „Liepājas metalurgs" pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Antrai Čirkšei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *L.B.* pieteikumu par valsts akciju sabiedrības „Privatizācijas aģentūra" faktisko rīcību attiecībā pret *A.L.* 2005.gada 25.aprīļa iesniegumu, kā arī valsts akciju sabiedrības „Privatizācijas aģentūra" faktisko rīcību, kas realizējusies kā 2005.gada 9.maija izziņas izsniegšana, sakarā ar akciju sabiedrības „Liepājas metalurgs" un valsts akciju sabiedrības „Privatizācijas aģentūra" apelācijas sūdzībām par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu daļā, kā arī *L.B.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 10.janvāra papildspriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] *A.L.* (turpmāk arī – pieteicējs) 2005.gada 25.aprīlī griezās ar iesniegumu valsts akciju sabiedrībā (turpmāk arī – VAS) „Privatizācijas aģentūra" (turpmāk arī – atbildētāja), lūdzot ierosināt nekustamā īpašuma (zemesgabala) */adrese/*, Liepājā, (kadastra nr.*/kadastra numurs/*) 983/1000 domājamo daļu privatizāciju, atsavinot valstij piederošas domājamās daļas un kā zemes kopīpašniekam izmantojot pirmpirkuma tiesības.

Atbildētāja 2005.gada 9.maija vēstulē Nr.1-17/3952 (ko pieteicējs nosaucis par izziņu) norādījusi, ka uz zemesgabala */adrese/* atrodas Liepājas speciālās ekonomiskās zonas akciju sabiedrības (turpmāk arī – AS) „Liepājas metalurgs" (turpmāk arī – trešā persona) īpašumā esošas ēkas. Ar Ministru kabineta 1997.gada 23.jūlija rīkojumu Nr.378 „Par zemesgabalu nodošanu privatizācijai" (turpmāk arī – Ministru kabineta 1997.gada 23.jūlija rīkojums Nr.378) privatizācijai nodots valsts īpašumā esošais zemesgabals, uz kura atrodas AS „Liepājas metalurgs" nekustamais īpašums. VAS „Privatizācijas

aģentūra", pamatojoties uz likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.pantu un likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" un secinot, ka pieteicējs nav to personu skaitā, kam ir tiesības ierosināt apbūvēta valsts zemes gabala privatizāciju, noraidīja pieteicēja ierosinājumu.

Atbildētāja atzina AS „Liepājas metalurgs" kā uz zemesgabala esošo ēku īpašniekam ir privatizācijai nodotā zemesgabala */adrese/*, Liepājā, kadastra nr.*/kadastra numurs/* valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu pirmpirkuma tiesības.

Nepiekrītot minētajai vēstulei, pieteicējs to apstrīdēja. Ar VAS „Privatizācijas aģentūra" padomes 2005.gada 11.novembra sēdes protokolu Nr.12 noraidīts *A.L.* lūgums atcelt VAS „Privatizācijas aģentūra" 2005.gada 9.maija lēmumu.

[2] 2006.gada 16.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums, kurā lūgts:

1) atzīt VAS „Privatizācijas aģentūra" faktisko rīcību par tiesiski nepamatotu un neatbilstošu attiecībā uz pieteicēja 2005.gada 25.aprīļa iesniegumu;

2) atcelt VAS „Privatizācijas aģentūra" lēmumu, kas izteikts 2005.gada 9.maija izziņā Nr.1-17/3952 un VAS „Privatizācijas aģentūras" padomes 2005.gada 11.novembra sēdes protokolā Nr.12;

3) atzīt, ka privatizējot atsevišķi pastāvīgu kopīpašumā esošu valsts nekustamo īpašumu publisko tiesību subjektam jāievēro, jārīkojas un jāpiemēro likuma „Par valsts un pašvaldību objektu privatizāciju" V daļas 46.panta noteikumi;

4) uzlikt par pienākumu konkrētā laikā VAS „Privatizācijas aģentūra" likumā noteiktā kārtībā izskatīt jautājumu par pieteicēja 2005.gada 25.aprīļa iesnieguma (privatizācijas ierosinājuma) attiecībā uz atsevišķi patstāvīgo kopīpašumā esošu nekustamo īpašumu – zemesgabalu, kas atrodas Liepājā, */adrese/*, ar kopējo platību 42584 m^2, apzīmējums kadastrā Nr.*/kadastra numurs/*, uz valstij piederošo domājamo daļu privatizāciju, un pieņemt atbilstošus lēmumus.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Uz zemes gabala Liepājā, */adrese/* neatrodas un nekad nav atradusies VAS „Liepājas metalurgs" un šis zemes gabals nav nodots privatizācijai ar Ministru kabineta 1997.gada 23.jūlija rīkojumu Nr.378, kā tas minēts atbildētāja 2005.gada 9.maija vēstulē Nr.1-17/3952. Valsts linoleja rūpnīca, kas atradās šajā adresē, tikusi privatizēta saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību uzņēmumu nomu un nomu ar izpirkumu", nevis saskaņā ar Privatizācijas likumu. Privātā a/s „Liepājas metalurgs" šīs ēkas un būves ir ieguvusi privāttiesiska darījuma rezultātā.

[2.2] VAS „Privatizācijas aģentūra" kļūdaini piemērojusi Privatizācijas likuma 8.panta pirmās daļas 16.punkta, 58., 64 un 65.panta un Zemes reformas likuma 27.panta pirmās daļas un 29.panta noteikumus. Minētās

Zemes reformas likuma normas vispār neregulē un neattiecas uz kopīpašumā esoša atsevišķi pastāvīga īpašuma objekta privatizāciju, tāpat šie noteikumi neattiecas uz konkrētajiem lietas apstākļiem. a/s „Liepājas metalurgs" nevar ierosināt atsevišķi pastāvīga kopīpašumā esoša zemesgabala */iela/* privatizāciju, jo uz tā neatrodas „īpašuma" objekts, kas iegūts privatizācijas rezultātā vai uz normatīvā akta pamata saskaņā ar Privatizācijas likuma I daļas noteikumiem. Privatizējot valsts kopīpašumu ar privātu personu, piemērojami Privatizācijas likuma V daļas, nevis VII daļas noteikumi.

[3] 2006.gada 5.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros atbildētājs norādījis, ka pieteicēja pieteikumu pilnībā neatzīst.

Pieteicēja iesnieguma iesniegšanas brīdī zemesgabala Liepājā, */adrese/*, 42584 m^2 platībā, īpašuma tiesības nostiprinātas pieteicējam 17/2000 domājamo daļu apmērā. Uz zemesgabala atrodas a/s „Liepājas metalurgs" īpašumā esošas ēkas, kuru īpašuma tiesības 2002.gada 10.maijā nostiprinātas Liepājas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr.2959. Zemesgabals nodots privatizācijai saskaņā ar Ministru kabineta 1998.gada 21.oktobra rīkojumu Nr.507 „Par zemesgabala nodošanu privatizācijai". Apbūvēta zemesgabala pirmpirkuma tiesības uz valstij piederošajām zemesgabala domājamā daļām, atbilstoši likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta un likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.panta pirmās daļas nosacījumiem ir uz šī zemesgabala esošo ēku un būvju īpašniekam – a/s „Liepājas metalurgs". Līdz ar to atbildētājam nebija juridiska pamata izskatīt pieteicēja iesniegumu.

Atteikums izskatīt pieteicēja iesniegumu nav uzskatāms par administratīvu aktu, jo tas neatbilst Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 1.panta trešajai daļai. Atbildētājs sniedza atbildi atbilstoši likuma „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās". Ar šo atbildi nav nodibinātas, grozītas vai izbeigtas konkrētas tiesiskas attiecības, kā arī nav konstatēta faktiskā situācija.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006.gada 21.aprīļa lēmumu, pamatojoties uz APL 191.pantu, nolemts atteikt pieņemt pieteikumu daļā par VAS „Privatizācijas aģentūra 2005.gada 11.novembra lēmuma atcelšanu, jo pieteicējs attiecībā uz pārsūdzēto administratīvo aktu nav realizējis savas tiesības par procesuālā termiņa atjaunošanu.

[5] *A.L.* mantiniece *L.B.* 2007.gada 13.augustā iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikuma grozījumus, kuros izteikts lūgums atzīt *L.B.* kā pieteicēja – *A.L.* – mantinieces tiesības aizstāt 2006.gada 23.novembrī mirušo. Vienlaikus norādīja, ka pieteikums ir nevis par VAS „Privatizācijas aģentūra" faktisko rīcību, bet gan par administratīvā akta atcelšanu un jauna izdošanu. Pieteicēja lūdza tiesu ar spriedumu atzīt VAS „Privatizācijas aģentūra" rīcību par tiesiski nepamatotu un neatbilstošu

attiecībā uz 2005.gada 25.aprīļa *A.L.* iesniegumu un atcelt VAS „Privatizācijas aģentūra" 2005.gada 9.maija lēmumu Nr.1-17/3952, ar kuru atteikts izskatīt un noraidīts *A.L.* ierosinājums privatizēt atsevišķi patstāvīgi apbūvētu kopīpašumā esoša zemes gabala domājamās daļas, spriedumā atzīt, ka ar VAS „Privatizācijas aģentūra" rīcību, kas realizējusies pieteicējam adresētajā 2005.gada 9.maija lēmumā Nr.1-17/3952, ir aizskartas pieteicēja publiski tiesiskās tiesības.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 29.augusta lēmumu atzītas *L.B.* tiesības aizstāt pieteicēju *A.L.*.

[6] Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 29.augusta sēdē pieteicējas pārstāvis *V.P.* skaidroja, ka *L.B.* iesniegusi pieteikuma grozījumus, jo līdzīgā lietā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir atzinis, ka faktiskā rīcība realizējusies administratīvā aktā. Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis un atbildētājas pārstāvis izteica lūgumu par trešo personu pieaicināšanu un tiesa nolēma pieaicināt lietā kā trešās personas AS „Liepājas metalurgs", *J.B.* un *V.P.*

[7] 2007.gada 14.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts trešo personu *J.B.* un *V.P.* paskaidrojums, kurā trešās personas norāda, ka *L.B.* pieteikumu atzīst pilnā apjomā.

2007.gada 5.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts trešās personas AS „Liepājas metalurgs" paskaidrojums, kurā trešā personas norāda, ka *L.B.* pieteikumu neatzīst pilnā apjomā, ka zemes domājamo daļu pirmpirkuma tiesības pienākas AS „Liepājas metalurgs", piekrīt *L.B.* tiesībām aizstāt mirušo *A.L.* un pieteikuma grozījumu pieņemšanai.

[8] 2007.gada 31.oktobrī Administratīvās rajona tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis iesniedza iesniegumu (pieteikuma grozījumi), kurā pieteikums papildināts ar prasījumu par VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 „Par zemes gabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu privatizācijas ierosinājumiem un pirmpirkuma tiesību atzīšanu" atcelšanu.

[9] 2007.gada 6.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts trešo personu: *J.B.* un *V.P.* patstāvīga prasījuma pieteikums, kurā lūgts atcelt VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmumu Nr.190/1331 „Par zemes gabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu privatizācijas ierosinājumiem un pirmpirkuma tiesību atzīšanu", jo ar šo lēmumu nolemts atzīt pirmpirkuma tiesības AS „Liepājas metalurgs" un neatzīt pirmpirkuma tiesības *V.P.*, pieteicējai un *J.B.*

[10] 2007.gada 3.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts VAS „Privatizācijas aģentūra" paskaidrojums sakarā ar *L.B.* pieteikuma grozījumiem. Atbildētāja norāda, ka, izpildot Administratīvās apgabaltiesas

2007.gada 28.augusta spriedumu, 2007.gada 25.oktobrī pieņēma lēmumu sakarā ar *V.P.* privatizācijas ierosinājumu (*lietas 155.-157.lapa, 1.sējums*).

Minētajā spriedumā atbildētājam uzlikts pienākums pieņemt lēmumu par *V.P.* privatizācijas ierosinājumu. Izpildot tiesas spriedumā uzlikto pienākumu, atbildētājs ar vienu administratīvo aktu ir atkārtoti izlēmis arī pārējo zemes gabala kopīpašnieku privatizācijas ierosinājumus.

Administratīvā akta būtība ir tāda pati kā iepriekš, bet administratīvais akts ir noformēts atbilstoši normatīvo aktu prasībām un satur pilnīgu pamatojumu.

[11] 2008.gada 25.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemti pieteikuma grozījumi, kuros citstarp norādīts, ka pieteicēja precizē 2006.gada 13.marta pieteikumu un tā 2006.gada 23.marta, 2007.gada 10.augusta un 2007.gada 30.oktobra grozījumus, nosakot, ka pieteikums ir nevis par VAS „Privatizācijas aģentūra" faktisko rīcību, bet gan par administratīvā akta atcelšanu un jauna izdošanu un lūdz atzīt par prettiesisku un atcelt no pieņemšanas brīža VAS „Privatizācijas aģentūra" 2005.gada 9.maija lēmumu Nr.1-17/3952 un 2007.gada 25.oktobra lēmumu Nr.190/1331 un uzlikt par pienākumu VAS „Privatizācijas aģentūra" likumā noteiktā kārtībā izskatīt jautājumu par 2005.gada 25.aprīļa privatizācijas ierosinājumu.

[12] 2008.gada 5.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts trešo personu *J.B.* un *V.P.* pieteikums, kurā lūgts, citstarp, atzīt *J.B.* un *V.P.* kā līdzpieteicējus. Pieņemt izskatīšanai un atzīt trešo personu *J.B.* un *V.P.* patstāvīgo prasījuma pieteikumu kā līdzpieteicēju iesniegto pieteikumu, kā arī atzīt par prettiesisku un atcelt no tā pieņemšanas brīža VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmumu Nr.190/1331 „Par zemes gabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu privatizācijas ierosinājumiem un pirmpirkuma tiesību atzīšanu".

[13] Trešās personas *J.B.* pārstāvis, arī pats trešā persona – *V.P.*, 2008.gada 30.maija tiesas sēdē atsauca Administratīvajā rajona tiesā iesniegto *J.B.* un *V.P.* patstāvīga prasījuma pieteikumu [9].

Vienlaikus Administratīvās rajona tiesa tiesas sēdē apmierināja trešo personu *J.B.* un *V.P.* lūgumu [12] un atzina *J.B.* un *V.P.* par līdzpieteicējiem prasījumā par VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 „Par zemes gabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu privatizācijas ierosinājumiem un pirmpirkuma tiesību atzīšanu" atcelšanu.

[14] Ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu nolemts apmierināt pieteicējas pieteikumu un atcelt VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmumu 190/1331 ar tā pieņemšanas dienu. Uzdot par pienākumu VAS „Privatizācijas aģentūra" mēneša laikā no šī

sprieduma spēkā stāšanās dienas, izdot pieteicējai *L.B.* labvēlīgu administratīvo aktu, atzīstot viņas pirmpirkuma tiesības uz 983/1000 valstij piederošajām zemes gabala */adrese/*, Liepājā (kadastra Nr*./kadastra numurs/*) domājamām daļām, proporcionāli viņas kopīpašuma daļas apmēram.

Tiesa nolēma atstāt bez izskatīšanas *J.B.* un *V.P.* pieteikumu par VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 „Par zemes gabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr*./kadastra numurs/*, valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu privatizācijas ierosinājumiem un pirmpirkuma tiesību atzīšanu" atcelšanu.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[14.1] Tiesa konstatēja, ka lietā pastāv turpmāk norādītie prasījumi:

1) par atbildētājas faktisko rīcību, attiecībā uz pieteicējs (*A.L.*) 2005.gada 25.aprīļa iesniegumu;

2) par atbildētājas faktisko rīcību, kas izpaudusies kā 2005.gada 9.maija izziņa;

3) par atbildētājas 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 atcelšanu;

4) par pieteicējai (līdzpieteicējiem) labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[14.2] Izvērtējusi lietas materiālus, tiesa konstatēja, ka atbildētājas 2005.gada 9.maija lēmums Nr.1-17/3952 ir nevis iestādes atbilde vai izziņa kā to kļūdaini uztvēris pieteicējs, bet gan administratīvais akts.

Ar atbildētājas 2005.gada 9.maija lēmumu Nr.1-17/3952 noraidītas pieteicēja – *A.L.* tiesības uz privatizējamā strīdus zemes gabala pirmpirkumu. Šis lēmums pēc savas tiesiskās dabas atbilst administratīvajam aktam.

Tiesa atzina, ka atbildētājas faktiskā rīcība, kas tieši saistīta ar administratīvā akta izdošanu, nav pārsūdzama atsevišķi no administratīvā akta, proti, nav vērtējama kā patstāvīgs prasījums.

[14.3] Attiecībā uz prasījumu par atbildētājas 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 atcelšanu tiesa secināja, ka ar minēto lēmumu kā administratīvo aktu ir tikuši atkārtoti noraidīti pieteicēju privatizācijas ierosinājumi.

Prasījums par atbildētājas 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 atcelšanu lietā nav vērtējams kā patstāvīgs prasījums. Tiesai jāvērtē prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[14.4] Tiesa atzina, ka lietā pēc būtības nav strīda par to, ka tieši atbildētāja, atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 79.panta pirmajā daļā noteiktajai kompetencei, ir kompetentā iestāde lemt par strīdus jautājumu, proti, par to, vai pieteicējai kā zemes gabala domājamo daļu kopīpašniecei pastāv tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu.

[14.5] No lietas materiāliem konstatējams, ka *A.L.* vērsās ar iesniegumu VAS „Privatizācijas aģentūrā", ierosinot zemesgabala privatizāciju uz pirmpirkuma tiesību pamata. Savukārt atbildētāja ar 2005.gada 5.maija lēmumu Nr.1-17/3952 pēc būtības *A.L.* ierosinājumu noraidīja pamatojoties

uz likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.panta pirmo daļu un likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.pantu, pirmpirkuma tiesības uz privatizējamo zemesgabalu ir a/s „Liepājas metalurgs" *(lieta slapa 29-30).* Tāpat arī 2007.gada 25.oktobra lēmumā 190/1331, neatzīstot pieteicēja pirmpirkuma tiesības uz strīdus zemes gabalu, atbildētāja ir pamatojis uz likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.panta pirmo daļu, kā arī 85.panta ceturto daļu un likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.pantu *(lietas lapa 137-143).*

[14.6] Pirmpirkuma tiesību izmantošana ir viens no veidiem, kā persona var iegūt īpašumā privatizācijai nodotu zemesgabalu. Pirmpirkuma tiesības uz privatizējamu zemesgabalu noteiktas gan likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.pantā, gan likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.pantā, kā arī likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 46.pantā, ka, privatizējot kopīpašumā esošu valsts vai pašvaldības mantu, jāievēro Civillikuma noteikumi.

Tādējādi tiesa secināja, ka privatizāciju minētās reglamentējošas tiesību normas aptver arī gadījumus, kad privatizācijas objekts ir kopīpašums.

Savukārt, atbilstoši likumā „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" sniegtajai definīcijai, valsts vai pašvaldības īpašuma objekts var būt gan nekustamais īpašums, gan nekustamā īpašuma domājamā daļa, kas ir valsts vai pašvaldības īpašumā.

Tādējādi tiesa secināja, ka arī nekustamā īpašuma domājamā daļa var būt privatizācijas objekts minētā likuma izpratnē.

Vienlaikus, tiesa atzina, ka ne likums „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju", ne likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" expressis verbis neparedz noteikumus, kā nosakāma persona ar pirmpirkuma tiesībām uz zemesgabalu, ja zemi vēlas privatizēt gan ēku īpašnieks, gan zemes kopīpašnieks.

[14.7] Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta noteic pirmpirkuma tiesības un to izmantošanu. Atbilstoši šī panta pirmajā daļā noteiktajam, ka šā likuma 27.panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos īpašumā iegūtā objekta īpašniekam ir pirmpirkuma tiesības uz valsts vai pašvaldības īpašumā esošo zemi, uz kuras atrodas attiecīgais objekts. Savukārt šī likuma 27.pants reglamentē valsts un pašvaldību zemes privatizācijas un atsavināšanas pamatnosacījumus, tai skaitā šī panta pirmā daļa noteic, zemes privatizācijas kārtību un nosacījumus, uz kuras atrodas saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" privatizācijai nodotie valsts un pašvaldību īpašuma objekti, kā arī jau privatizētie valsts un pašvaldību īpašuma objekti.

Konkrētajā gadījumā, piemērojot minētās normas, pirmpirkuma tiesības atbildētāja ir atzinusi a/s „Liepājas metalurgs", kura īpašumā esošās ēkas un būves ir tikušas iegūtas privāttiesiska darījuma ceļā no citas privātpersonas (SIA „Trals"), nevis privatizācijas ceļā, kas lietā apstiprināts ar attiecīgiem

ierakstiem Liepājas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr.2959 *(lieta slapa 46).*

Līdz ar to tiesa atzina, ka atbildētāja piemērojusi lietas faktiskajiem apstākļiem neatbilstošas tiesību normas un nepamatoti piedāvājusi noslēgt privatizējamā zemesgabala pirkuma līgumu tā īpašuma objekta īpašniekam, kurš atrodas uz šā zemesgabala – a/s „Liepājas metalurgs".

Tiesa atzina, ka administratīvais akts – atbildētājas 2007.gada 25.oktobra lēmums 190/1331, ir prettiesisks un atceļams.

[14.8] Izvērtējusi pieteicēju subjektīvās publiskās tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu, tiesa secināja, ka konkrētajā gadījumā šādas tiesības atzīstamas par pastāvošām.

Likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 3.panta 8.punkts noteic, ka kopīpašumā esošas valsts vai pašvaldību mantas privatizācijas īpatnības nosaka šā likuma V daļas noteikumi, kuri ietver 46.pantu, kas paredz, ka privatizējot kopīpašumā esošu valsts vai pašvaldības mantu, jāievēro Civillikuma noteikumi.

Atbilstoši darījuma tiesiskajai būtībai, privatizācija ir viens no mantas atsavināšanas veidiem. Savukārt, Civillikumā ietvertie noteikumi attiecībā uz kopīpašnieku tiesiskajām attiecībām un no šī statusa izrietošo tiesību realizācijas īpašo nosacījumu ietvaros paredz, ka, ja kāds nekustamā īpašuma kopīpašnieks atsavina savu daļu personai, kura nav kopīpašnieks, tad pārējiem kopīpašniekiem divu mēnešu laikā, skaitot no pirkuma līguma noraksta saņemšanas, pieder pirmpirkuma tiesības. (Civillikuma 1073.pants).

Izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus kopsakarā, tiesa atzina par pamatotu pieteicējas viedokli, ka konkrētajā gadījumā, atsavinot valstij piederošas nekustamā īpašuma (apbūvēta zemes gabala domājamās daļas), jāatzīst pieteicējiem pirmpirkuma tiesības.

[14.9] Tiesa secināja, ka ar atbildētājas 2007.gada 25.oktobra lēmumu Nr.190/1331 noraidītas trīs zemes kopīpašnieku (*L.B.* kā *A.L.* mantinieces, *V.P.* un *J.B.*) pirmpirkuma tiesības uz apbūvēta zemesgabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošajām 983/1000 domājamām daļām. Visi trīs strīdus zemes gabala kopīpašnieki apstrīdējuši atbildētājas izdotus administratīvos aktus konkrētā strīdus sakarā Administratīvajā rajona tiesā: *V.P.* – administratīvajā lietā Nr.A42002904, *J.B.* – administratīvajā lietā Nr.A42565106 un *L.B.* – konkrētajā lietā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūru, pēc būtības visu trīs zemes kopīpašnieku prasījums ir vērtējams kā prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, attiecīgi secināms, ka neatkarīgi no tā, par kādu prasījuma priekšmetu ir tikusi ierosināta administratīvā lieta katra pieteicēja pieteikumā un ar kādiem prasījumiem pieteikums ticis papildināts (grozīts), lietas pamatā pastāv prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, t.i., par pirmpirkuma tiesību atzīšanu, tā kā tikai šāds prasījums, atbilstoši lietas būtībai, var apmierināt pieteicēju, proti, panākt, lai tiesa atzītu, ka personai pienākas tas labums, ko valsts pārvalde personai ir liegusi.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka, lai arī tiesa apmierinājusi lūgumu par *J.B.* un *V.P.* atzīšanu administratīvajā lietā par līdzpieteicējiem prasījumā par atbildētājas 2007.gada 25.oktobra lēmumu Nr.190/1331 atcelšanu un pieteicējiem labvēlīga administratīvā akta izdošanu, kas atbilstoši Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrai izspriežams pēc būtības kā prasījuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, *J.B.* pieteikums un *V.P.* pieteikums konkrētajā administratīvajā lietā, pamatojoties uz APL 278.panta 4.punktu, kas noteic, ka tiesa atstāj pieteikumu bez izskatīšanas, ja tās pašas vai citas tiesas izskatīšanā atrodas administratīvā lieta starp tiem pašiem administratīvā procesa dalībniekiem par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata, ir atstājams bez izskatīšanas.

[15] 2008.gada 11.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas *L.B.* pieteikums par papildsprieduma taisīšanu konkrētajā administratīvajā lietā.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[15.1] Pieteicējas ieskatā tiesa spriedumā nav lēmusi prasījumu par atbildētājas 2005.gada 9.maija lēmuma Nr.1-17/3952 atcelšanu.

[15.2] Pieteicēja norādīja, ka pieteikuma grozījumos, kas tiesā saņemti 2007.gada 13.augustā, pieteicēja precizējusi, ka pieteikums ir iesniegts par administratīvā akta atcelšanu un jauna administratīvā akta izdošanu, kā arī tika lūgts tiesu atcelt atbildētājas 2005.gada 9.maija lēmumu Nr.1-17/3952. Šis prasījums lietā vēlāk nav ticis atsaukts.

[15.3] Pieteicēja atsaucas uz Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūru, atbilstoši kurai, skatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, un, atzīstot šādu prasījumu par pamatotu, tiesai, nosakot no jauna izdodamā administratīvā akta saturu, šim spriedumam ir jābūt tādam, kas atbilst APL pamatmērķim – tam jābūt ne tikai tiesiskuma, labas pārvaldības, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un tiesiskās paļāvības principiem atbilstošam, bet tam jābūt arī efektīvam.

[15.4] Pieteicējas ieskatā, ja tiesa neatzīst konkrēto atbildētājas 2005.gada 9.maija administratīvo aktu Nr.1-17/3952 par prettiesisku, pastāv iespēja, ka atbildētāja arī turpmāk savos lēmumos un rīcībā var atsaukties uz šo lēmumu kā tiesisku.

[16] Par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu trešā persona AS „Liepājas metalurgs” iesniedza apelācijas sūdzību, un, uzskatot minēto spriedumu par nelikumīgu, neatbilstošu lietas faktiskajiem apstākļiem un piemērojamām tiesību normām, pārsūdz to pilnā apjomā.

Tiesa nepareizi piemērojusi Civillikuma 1074.pantu un likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 46.pantu. Trešā persona norāda, ka Civillikums nosaka pirmpirkuma tiesības kopīpašniekiem – tiesības ar vienpusēju gribas izteikumu iestāties pirkuma līgumā par domājamās daļas pārdošanu, un tiesa, neizprotot šo tiesību jēdzienu, piemērojusi pirmpirkuma tiesības pēc likuma „Par valsts un pašvaldību

īpašuma objektu privatizāciju", kur pirmpirkuma un tiesīgo personu (ēku un būvju īpašnieki) tiesības nosaka pirms pirkuma līguma slēgšanas. Konkrētajā gadījumā pieteicējai piemērojamas pirmpirkuma tiesības, kādas nosaka Civillikums – pēc pirkuma līguma noslēgšanas. Tādējādi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošana nav iespējama, jo Civillikums kopīpašnieka pirmpirkuma tiesību aizsargā, nosakot kopīpašniekam, kurš nav saņēmis pirkuma līguma norakstu, izpirkuma tiesību. Attiecīgi zemes gabala īpašniecei – pieteicējai attiecībā no pirkuma līguma saņemšanas vai nesaņemšanas būs pirmpirkuma vai izpirkuma tiesības. Trešā persona uzskata, ka atbildētāja nav aizskārusi pieteicējas kā kopīpašnieces tiesības un ir rīkojusies saskaņā ar likumu.

[17] Par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu daļā, ar kuru apmierināts pieteicējas pieteikums un atcelts atbildētājas 2007.gada 25.oktobra lēmums Nr.190/1331, uzdots par pienākumu atbildētājai mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, atzīstot viņas pirmpirkuma tiesības uz 983/1000 valstij piederošajām zemes gabala */adrese/*, Liepājā, kadastra numurs */kadastra numurs/*, domājamā daļām, proporcionāli viņas kopīpašuma daļas apmēram, atbildētāja iesniedza apelācijas sūdzību. Tiesas spriedums minētajā daļā uzskatāms par nepamatotu un prettiesisku, tādēļ šajā daļā ir atceļams.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[17.1] Atbildētāja nepiekrīt tiesas secinājumam, ka pirmpirkuma tiesības uz strīdus zemes gabalu */adrese/*, Liepājā, ar kadastra numuru */kadastra numurs/*, valstij piederošajām 983/1000 domājamā daļām pieder pieteicējai, nevis AS „Liepājas metalurgs", jo trešā persona AS „Liepājas metalurgs" neatbilst likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.panta pirmās daļas 1.punktam. Tiesa, konstatējot, ka attiecīgā norma piemērojama vienīgi tādām privātpersonām, kuras uz zemesgabala esošos īpašuma objektus ir pašas privatizējušas un kuru īpašumā šīs ēkas un būves atrodas arī zemes gabala privatizācijas laikā, kļūdaini sašaurinājusi šīs normas tulkojumu.

Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka uz zemes gabala ir jāatrodas privatizētam īpašuma objektam. Attiecīgi nekas nav minēts par šī privatizētā objekta īpašnieku. Savukārt minētā likuma 29.panta pirmā daļa nosaka, ka īpašumā iegūtā objekta īpašniekam ir pirmpirkuma tiesības uz valsts vai pašvaldības īpašumā esošo zemi, uz kuras atrodas attiecīgais objekts. Attiecīgi nekas nav noteikts, ka zemes privatizācijas brīdī privatizētā īpašuma objekta īpašniekam ir jābūt tai personai, kura šo īpašuma objektu ir privatizējusi.

Piemērojot minētās likuma normas, jāievēro arī Civillikuma 968.panta mērķis. Tādējādi likumdevējs ir noteicis priekšroku zemes privatizācijai tām personām, kurām pieder īpašuma objekti, kas atrodas uz šīs privatizējamās

zemes, jo vienīgi šādā gadījumā tiek panākta objekta un zemes īpašuma tiesību apvienošana un ēka var kļūt par zemes daļu.

[17.2] Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma 5.panta otrās daļas pirmā punkta norma, kura noteic, ka saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību īpašumu objektu privatizāciju" 65,panta pirmo daļu apbūvēta zemesgabala privatizācijas ierosinājumu ir tiesīga iesniegt persona, kuras īpašuma tiesības uz ēkām (būvēm), kas atrodas uz šā zemesgabala, ir nostiprinātas zemesgrāmatā, neprasa, lai uz apbūvētā zemesgabala esošo ēku un būvju īpašnieks, kurš par tādu reģistrēts zemesgrāmatā, būtu šīs ēkas un būves pats privatizējis.

[17.3] Ievērojot [17.1] un [17.2] minēto atbildētāja konstatē pretrunas starp vienāda juridiska spēka ārējiem normatīviem aktiem. Atbilstoši APL 15.panta astotās daļas noteikumiem jāpiemēro jaunākais ārējais normatīvais akts pēc tā pieņemšanas dienas. Līdz ar to konkrētajā gadījumā jāņem vērā Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums. Attiecīgi noteicošais apstāklis ir tas, ka AS „Liepājas metalurgs" piederošās uz zemes gabala atrodošās ēkas un būves ir reģistrētas Zemesgrāmatā.

[17.4] Tiesa kļūdaini secinājusi, ka konkrētajā gadījumā jāpiemēro likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 46.pants, kas nosaka, ka kopīpašumā esošas mantas privatizācijas gadījumā ir jāievēro Civillikuma noteikumi. Nav noteikts, ka Civillikums būtu obligāti jāpiemēro.

Atbildētājs atzīst par pamatotu tiesas secināto, ka likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" VII daļa regulē zemes privatizāciju, kura atrodas kopīpašumā. Attiecīgi minētā likuma 46.pants nosaka gan kopīpašumā esoša apbūvēta zemesgabala privatizācijas īpatnības, gan šā likuma VII daļā iekļautās kopīpašumā esoša apbūvēta zemesgabala privatizācijas īpatnības. Līdz ar to, izlemjot jautājumu par esošas zemes privatizāciju, vispirms jāpārbauda, vai pastāv faktiskās attiecības, ko noteic likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 46.pants, un tad jāpārbauda, vai šī likuma VII daļas noteikumi neizslēdz 46.pantā minēto Civillikuma normu piemērošanu. Tātad, privatizējot valstij vai pašvaldībai piederošu īpašuma objektu kopā ar zemi, uz kuras atrodas šis objekts atrodas un tas nav nodots trešo personu nomā, pirmpirkuma tiesības noteiktas zemes gabala īpašniekam, t.i. arī zemes gabala domājamo daļu īpašniekam saskaņā ar Civillikuma noteikumiem. Konkrētajā gadījumā pirmpirkuma tiesības saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 46.panta un Civillikuma 1073.panta noteikumiem ir atzīstamas zemes gabala kopīpašniekiem.

Tādējādi speciālās tiesību normas, kas ietvertas likumā „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" un likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās", nosaka, ka pirmpirkuma tiesības pieder uz šīs zemes esošo īpašumu objektu īpašniekiem un ka vienīgi uz šīs zemes esošo īpašumu objektu īpašniekiem VAS „Privatizācijas aģentūra" ir tiesības

piedāvāt noslēgt pirkuma līgumu par privatizējamās zemes pirkšanu. Savukārt, vispārējā tiesību norma, kas ietverta Civillikumā nosaka, ka pirmpirkuma tiesības pieder zemes īpašniekiem. Konkrētajā gadījumā atzīstams, ka vispārējo tiesību normu nevar piemērot, jo tā ierobežo speciālās tiesību normas.

[17.5] Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma Pārejas noteikumu 24.punkts noteic, ka privatizējot kopīpašumā esošu valsts vai pašvaldības īpašuma objektu, apbūvētu vai neapbūvētu zemesgabalu, kopīpašniekam kā pirmpirkuma tiesīgajai personai valsts vai pašvaldības īpašuma objekta, apbūvēta vai neapbūvēta zemesgabala valstij vai pašvaldībai piederošo domājamo daļu pārdod Valsts un pašvaldības mantas atsavināšanas likuma 14.panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteiktajā kārtībā. Šī norma attiecas uz visiem privatizācijas ceļā iespējamiem valsts vai pašvaldības atsavināmās mantas veidiem. Tādējādi šī norma ir atzīstama par vispārīgu attiecībā pret tām šī likuma normām, kuras regulē kāda konkrēta valsts vai pašvaldības īpašuma veida privatizāciju.

Savukārt Valsts un pašvaldības mantas atsavināšanas likuma 44.panta ceturtā daļa nosaka, ka valstij vai pašvaldībai piederošu zemesgabalu, uz kura atrodas citai personai (kopīpašniekiem) piederošas ēkas (būves), var pārdot tikai zemesgrāmatā ierakstītas ēkas (būves) īpašniekam (visiem kopīpašniekiem proporcionāli viņu kopīpašumu daļām). Attiecīgi secināms, ka valstij vai pašvaldībai piederošs zemes gabals ir atsavināms vienīgi uz šī zemes gabala esošo ēku īpašniekam, izslēdzot jebkādu iespēju atsavināt zemi, uz kuras atrodas trešajai personai piederošas ēkas, zemes kopīpašniekiem. Vienlaikus gadījumā, ja zemes gabala īpašuma tiesības ir vienotas un tā pieder valstij vai pašvaldībai, tad nolūkā, lai panāktu zemes un ēku īpašuma vienotību, ir pieļaujama šīs vienotās īpašuma tiesības uz zemi sadalīšanu, veidojot zemes kopīpašumu starp ēku kopīpašniekiem. Tādējādi zemes un ēku vienotība ir primāra attiecībā pret īpašuma tiesību sadalīšanu domājamās daļās un kopīpašuma izveidi.

[17.6] Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī pirmās instances tiesas atbildētājai uzlikto pienākumu izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, atbildētāja secina, ka tai faktiski ir uzlikts pienākums neievērot likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” 85.panta ceturto daļu, kas noteic, ja persona, kurai ir šā panta pirmajā daļā minētās pirmpirkuma tiesības, tās nevar izmantot vai neizmanto, tai ir zemes nomas tiesības uz to pašu zemes gabalu, uz kura tai ir pirmpirkuma tiesības, un minētais zemes gabals netiek privatizēts vai atsavināts citām personām. Līdzīgu regulējumu paredz arī Valsts un pašvaldības mantas atsavināšanas likuma 44.panta piektā daļa.

Pēc būtības likumdevējs atbildētājai ir noteicis pienākumu atsavināt valstij piederošu zemes gabalu vienīgi uz šī zemes gabala esošo īpašumu objektu – ēkas īpašniekiem. Ja kādu iemeslu dēļ atbildētāja nevar realizēt šo likumdevēja noteikto pienākumu, tad atbildētājai vispār nav tiesības šādu

apbūvētu zemes gabalu pārdot citām personām – pieteicējai kā zemes gabala kopīpašniekam.

[18] Administratīvajā rajona tiesā 2008.gada 18.augustā saņemts *J.B.* un *V.P.* rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka pieteicējas lūgums par papildsprieduma taisīšanu ir apmierināms.

[19] 2008.gada 21.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemti *V.P.* un *J.B.* rakstveida paskaidrojumi par atbildētājas un trešās personas a/s „Liepājas metalurgs" iesniegtajām apelācijas sūdzībām. Paskaidrojumā norādīs, ka minētās apelācijas sūdzības uzskatāmas par nepamatotām un ir noraidāmas, jo tās ir pamatotas ar tiesību normām – noteikumiem par zemes gabala privatizāciju, kuras neattiecas uz konkrētās lietas faktiskajiem apstākļiem, jo lietā pastāv strīds pat atsevišķi pastāvīga zemesgabala kopīpašuma domājamo daļu privatizāciju.

[20] 2008.gada 27.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts atbildētājas rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka pieteicējas lūgums par papildsprieduma taisīšanu ir noraidāms kā nepamatots, jo 2007.gada 25.oktobra lēmums 190/1331 un 2005.gada 9.maija lēmums Nr.1-17/3952 ir tiesisks un pamatots.

[21] Ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 28.augusta lēmumu noraidīts *L.B.* pieteikums par papildsprieduma taisīšanu Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumam.

[22] Par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 28.augusta lēmumu 2008.gada 1.septembrī saņemta *L.B.* blakus sūdzība.

[23] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 6.novembra lēmumu atcelts Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 28.augusta lēmums un nodots *L.B.* pieteikums par papildsprieduma taisīšanu jaunai izskatīšanai Administratīvajā rajona tiesā.

[24] Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 10.janvāra papildspriedumu noraidīts pieteicējas pieteikums daļā par atbildētājas 2005.gada 9.maija administratīvā akta Nr.1-17/3952 atcelšanu.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[24.1] Lietā pastāv strīds, vai atbildētāja pamatoti atzinusi, ka privatizējamā zemes gabala pirmpirkuma tiesības ir uz privatizējamā zemesgabala esošo ēku īpašniekam, t.i., a/s "Liepājas metalurgs", nevis zemes domājamās daļas kopīpašniekam. Tiesai jāvērtē, vai zemes pirmpirkuma tiesības privatizācijas gadījumā ir uz zemes esošo ēku īpašniekam vai zemes kopīpašniekam.

[24.2] Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta pirmā daļa un 27.panta pirmā daļa paredz zemes pirmpirkuma tiesības privatizēto valsts un pašvaldības objektu īpašniekiem, kas atrodas uz privatizējamās zemes (1.punkts), kā arī tiem objektu īpašniekiem, kuru objekti atrodas uz privatizējamās zemes un kuri šos objektus ieguvuši citos likumos un normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos (3.punkts). Savukārt likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.panta pirmā daļa, kas ietverta likuma VII sadaļā "Zemesgabala privatizācija", skaidrā tekstā noteic, ka tiesības uz privatizējama apbūvēta zemesgabala pirmpirkumu ir uz šā zemesgabala esošā īpašuma objekta īpašniekam. Tiesas ieskatā likumdevējs, izdalot zemes gabalu privatizācijas noteikumus no pārējo valsts vai pašvaldības objektu privatizācijas, ir īpaši uzsvēris, ka zemesgabalu privatizācija norit speciālā kārtībā. Līdz ar to tiesas ieskatā likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" VII sadaļā ietvertās normas ir atzīstamas par speciālajām attiecībā pret likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 46.pantā ietverto normu, kas noteic, ka, privatizējot kopīpašumā esošu valsts vai pašvaldības mantu, jāievēro Civillikuma noteikumi.

Arī likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 85.panta pirmā daļa, kas, ņemot vērā likuma sistēmisko uzbūvi un arī likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" normas, ir atzīstama par speciālo normu, kas regulē zemes pirmpirkuma tiesību realizāciju, noteic, ka ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc atsevišķa apbūvēta zemesgabala privatizācijas noteikumu apstiprināšanas Privatizācijas aģentūra vai pašvaldība piedāvā tā īpašuma objekta īpašniekam, kurš atrodas uz šā zemesgabala, noslēgt privatizējamā zemesgabala pirkuma līgumu saskaņā ar apstiprinātajiem zemesgabala privatizācijas noteikumiem, ierakstītā vēstulē nosūtot minētajai personai šos noteikumus vai nododot tos šai personai vai tās pilnvarotam pārstāvim pret parakstu.

Tiesas ieskatā likumdevēja griba ir dot iespēju uz zemes esošu objektu, t.i., ēku un būvju īpašniekiem neatkarīgi no īpašuma iegūšanas veida – privatizācijas vai civiltiesiska darījuma rezultātā - privatizēt zemi zem šiem objektiem, lai sasniegtu Civillikumā nostiprināto principu par zemes un uz tās uzbūvēto ēku kā vienota vesela īpašuma izveidošanu (saskaņā ar Civillikuma 968.pantu uz zemes uzcelta un cieši ar to savienota ēka atzīstama par tās daļu).

Arī Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma, kas stājies spēkā pēc Lēmuma pieņemšanas, 5.panta otrā daļa noteic, ka saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 65.panta pirmo daļu apbūvēta zemesgabala privatizācijas ierosinājumu ir tiesīga iesniegt: 1) persona, kuras īpašuma tiesības uz ēkām (būvēm), kas atrodas uz šā zemesgabala, ir nostiprinātas zemesgrāmatā; 2) persona, kuras īpašuma tiesības uz ēkām (būvēm), kas atrodas uz šā zemesgabala, nav nostiprinātas zemesgrāmatā

likumos noteikto ierobežojumu dēļ, bet kura ieguvusi tiesības uz šīm ēkām (būvēm) privatizācijas rezultātā.

Līdz ar to tiesa noraidīja kā nepamatotu pieteicējas iebildumu, ka AS "Liepājas metalurgs" nevar ierosināt atsevišķa pastāvīga kopīpašumā esoša zemesgabala privatizāciju, jo uz tā neatrodas īpašuma objekts, kas iegūts privatizācijas rezultātā vai uz normatīvā akta pamata saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" I daļas noteikumiem. Kā izriet no ieraksta Zemesgrāmatā, AS "Liepājas metalurgs" ēkas īpašumā ir ieguvusi civiltiesiska darījuma rezultātā, kas tiesas ieskatā atbilst „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.panta pirmās daļas 3.punktā minētajam gadījumam un ir attiecināms uz jebkuru normatīvajos aktos paredzētu tiesisku īpašuma iegūšanas veidu, t.i., arī pirkuma līgumu. Līdz ar to pirmpirkuma tiesības uz privatizējamā zemesgabala Liepājā, *J.B.* (kadastra apzīmējums */kadastra numurs/*) domājamo daļu neatkarīgi no tā, ka ēkas iegūtas īpašumā civiltiesiska darījuma rezultātā, ir uz zemesgabala esošā īpašuma objekta īpašniekam – AS „Liepājas metalurgs", nevis pieteicējai kā privatizējamā zemesgabala kopīpašuma sastāvā ietilpstošā zemesgabala domājamo daļu īpašniecei.

[24.3] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzina, ka privatizācijas procesu regulējošajos normatīvajos aktos apbūvēta zemesgabala privatizācijas procesā pirmpirkuma tiesības tiek paredzētas uz apbūvētā zemesgabala esošās ēkas (būves) īpašniekam, bet ne zemes kopīpašniekam.

Līdz ar to pārsūdzētais atbildētājas 2005.gada 9.maija lēmums Nr.1-17/3952 atzīstams par tiesisku un pamatotu.

[25] Par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 10.janvāra papildspriedumu *L.B.* iesniedza apelācijas sūdzību un, uzskatot minēto spriedumu par neatbilstošu APL normām un kļūdainu, pārsūdz pilnā apjomā. Pieteicēja norāda, ka šis spriedums pieņemts ignorējot Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu.

Konkrētajā lietā strīds pastāv par zemes gabala domājamo daļu jeb kopīpašuma privatizāciju, kas ar Ministru kabineta 1998.gada 21.oktobra rīkojumu Nr.507 nodotas privatizācijai ar pārdošanas metodi, nevis zemes gabala privatizāciju, kas ir atšķirīgi valsts īpašuma objekti. No papildspriedumā minētajā normām neviena tieši neregulē un neattiecas uz gadījumiem, kad privatizējams ir kopīpašumā esošs zemes gabals.

[26] 2009.gada 15.janvārī Administratīvajā apgabaltiesā saņemti *V.P.* un *J.B.* rakstveida paskaidrojumi, kuros norāda, ka šīs sūdzība uzskatāma par pamatotu.

[27] 2009.gada 25.februārī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts atbildētājas rakstveida paskaidrojums par pieteicējas apelācijas sūdzību par papildspriedumu, kurā norādīts, ka šī sūdzība uzskatāma par nepamatotu un noraidāmu.

Paskaidrojumā atbildētāja norāda, ka Ministru kabineta 1998.gada 21.oktobra rīkojuma Nr.507 „Par zemesgabalu nodošanu privatizācijai" tekstā nekur nav minēts, ka ar šo rīkojumu tiek nodotas privatizācijai jebkāda zemesgabala domājamās daļas.

[28] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 10.janvāra papildspriedumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata, bet atbildētājas un trešās personas AS „Liepājas metalurgs" apelācijas sūdzību neatzina.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteicējas apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 10.janvāra papildspriedumu neatzina un uzturēja apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu daļā.

Apgabaltiesa uzskata, ka *J.B.* un *V.P.* nav tiesību piedalīties lietas izskatīšanā apgabaltiesas tiesas instancē līdzpieteicēju statusā, jo *J.B.* un *V.P.* nav pārsūdzējuši spriedumu daļā par viņu prasījumu atstāšanu bez izskatīšanas. Savukārt *J.B.* un *V.P.* ir atzīstami par trešajām personām, jo apgabaltiesas spriedums šajā lietā var skart viņu tiesības vai tiesiskās intereses.

J.B. pārstāvis un *V.P.* piekrita *L.B.* apelācijas sūdzībā norādītajai argumentācijai.

Trešās personas AS „Liepājas metalurgs" pārstāve pieteicējas apelācijas sūdzību neatzina un uzturēja apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu daļā.

Motīvu daļa

[29] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka VAS „Privatizācijas aģentūra" un AS „Liepājas metalurgs" apelācijas sūdzība ir pamatota un *L.B.* pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

[30] Saskaņā ar APL 302.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedumu nolemts apmierināt pieteicējas pieteikumu un atcelt VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmumu 190/1331 ar tā pieņemšanas dienu. Uzdot par pienākumu VAS „Privatizācijas aģentūra" mēneša laikā no šī sprieduma spēkā stāšanās dienas, izdot pieteicējai *L.B.* labvēlīgu administratīvo aktu, atzīstot viņas pirmpirkuma tiesības uz 983/1000 valstij piederošajām zemes gabala */adrese/*, Liepājā (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) domājamām daļām, proporcionāli viņas kopīpašuma daļas apmēram.

Atstāts bez izskatīšanas *J.B.* un *V.P.* pieteikums par VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 „Par

zemes gabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu privatizācijas ierosinājumiem un pirmpirkuma tiesību atzīšanu" atcelšanu.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 8.jūlija spriedums daļā, ar kuru atstāts bez izskatīšanas *J.B.* un *V.P.* pieteikums par VAS „Privatizācijas aģentūra" 2007.gada 25.oktobra lēmuma Nr.190/1331 „Par zemes gabala Liepājā, *J.B.*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošo 983/1000 domājamo daļu privatizācijas ierosinājumiem un pirmpirkuma tiesību atzīšanu" atcelšanu, ir stājies spēkā, jo VAS „Privatizācijas aģentūra" un AS „Liepājas metalurgs" nepārsūdz spriedumu šajā daļā.

[31] No lietas materiāliem konstatējams, ka *A.L.* 2005.gada 25.aprīlī vērsās ar iesniegumu VAS „Privatizācijas aģentūra", ierosinot nekustamā īpašuma (zemesgabala), kas atrodas */adrese/*, Liepājā, (kadastra nr.*/kadastra numurs/*) 894/1000 domājamo daļu (īpašnieks Latvijas valsts Privatizācijas aģentūras personā) un 89/1000 domājamo daļu (īpašnieks Latvijas valsts Finanšu ministrijas personā) privatizāciju un lūdzot atsavināt valstij piederošas domājamās daļas uz pirmpirkuma tiesību pamata *(lietas lapa 38)*.

[32] VAS „Privatizācijas aģentūra", atbildot uz *A.L.* 2005.gada 25.aprīļa iesniegumu, 2005.gada 5.maija lēmumā Nr.1-17/3952 ir norādījusi, ka pirmpirkuma tiesības uz privatizējamo zemesgabalu ir AS „Liepājas metalurgs" saskaņā ar likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27. un 29.pantu un likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.panta pirmo daļu. No minētā lēmuma izriet, ka *A.L.* nav to personu skaitā, kam ir tiesības ierosināt nekustamā īpašuma (zemesgabala), kas atrodas */adrese/*, Liepājā, (kadastra nr.*/kadastra numurs/*) 894/1000 domājamo daļu (īpašnieks Latvijas valsts Privatizācijas aģentūras personā) un 89/1000 domājamo daļu (īpašnieks Latvijas valsts Finanšu ministrijas personā) privatizāciju *(lietas lapa 29-30)*.

Lēmumā ietverta atsauce uz Ministru kabineta 1997.gada 23.jūlija rīkojumu Nr.378 „Par zemesgabalu nodošanu privatizācijai", likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.pantu un likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27. un 29.pantu.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka arī ar VAS „Privatizācijas aģentūra 2007.gada 25.oktobra lēmumu 190/1331 nav atzītas, tai skaitā, *L.B.* pirmpirkuma tiesības uz apbūvēta zemesgabala */adrese/*, Liepājā, kadastra nr.*/kadastra numurs/*, valstij piederošajām 983/1000 domājamām daļām un noraidīts viņas privatizācijas ierosinājums.

Atbildētāja lēmumu pamatojusi ar likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.panta pirmo daļu, 65.panta pirmo daļu, kā arī 85.panta ceturto daļu, Civillikuma 994.pantu un likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta pirmo daļu *(lietas lapa 137-143)*.

[33] Ņemot vērā, ka 2005.gada 5.maija lēmums Nr.1-17/3952 un VAS „Privatizācijas aģentūra 2007.gada 25.oktobra lēmums 190/1331 ir adresēts *L.B.* sakarā ar privatizāciju, liedzot *L.B.* tiesības privatizēt zemesgabalu un noraidot pieteicējas tiesības uz zemesgabala pirmpirkumu, tie ir atzīstami par administratīvajiem aktiem.

Kā izriet no Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūras, atteikums ir negatīvs administratīvs akts, kas neko nemaina personas tiesiskajā stāvoklī un tam nav turpinošas iedarbības. Līdz ar to, nav iespējams runāt par atteikuma kā tāda spēka zaudēšanu vai atcelšanu. Atceļot atteikumu, personas tiesiskajā stāvoklī nekas nemainās. Tāpēc arī atteikuma gadījumā pieteikuma priekšmets tiesā ir labvēlīga administratīvā akta izdošana. *(skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 3.marta spriedumu lietā SKA-34/2007).*

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments tāpat savā judikatūrā ir norādījis, ka, skatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Nelabvēlīgais administratīvais akts, ar kuru iestāde atteikusi apmierināt pieteicēja prasījumu, šādā gadījumā ir vērtējams vienīgi kā lietas iepriekšējās ārpustiesas izskatīšanas rezultāts, tas ir, priekšnoteikums, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet šī nelabvēlīgā administratīvā akta atcelšana nav patstāvīgs pieteikuma priekšmets. Šāda nostādne izriet no apstākļa, ka atteikuma izdot labvēlīgu aktu, kas ir negatīvs administratīvais akts, atcelšana nedod pieteicējam labumu, kuru viņš vēlas iegūt [..]. Tādu dod vienīgi labvēlīga akta izdošana. Savukārt izdot šādu aktu ir pamats vienīgi tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi. Tādēļ tiesai ir jāpārbauda, vai šie priekšnoteikumi pastāv. Šī pārbaude tiesai jāveic neatkarīgi no tā, ar kādiem apstākļiem iestāde pamatojusi savu atteikumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iepriekš izdotais atteikums automātiski zaudē spēku. Tādējādi atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu atcelšana, vienlaikus neuzliekot pienākumu izdot labvēlīgu administratīvu aktu, ir bezjēdzīga, jo tā nerada tiesiskas sekas. Līdz ar to atteikuma izdot labvēlīgu administratīvo aktu tiesiskums pārbaudāms, skatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, nevis vērtējams kā patstāvīgs prasījums par administratīvā akta atcelšanu *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006. gada 2. novembra sprieduma lietā Nr.SKA-415/2006 17. punktu, 2007.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA– 14/2007 17.punktu, 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.84/2007 9.1. un 9.2.punktu).*

Tādējādi prasījums par lēmumu atcelšanu lietā nav vērtējams kā patstāvīgs prasījums, bet apgabaltiesai ir jāvērtē kā prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Proti, Administratīvajai apgabaltiesai ir jālemj par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, proti, kurai personai – pieteicējai

(kā to uzskata pieteicēja) vai trešajai personai akciju sabiedrībai „Liepājas metalurgs" (kā to uzskata Privatizācijas aģentūra) – ir pirmpirkuma tiesības konkrētajā gadījumā.

Turklāt, kā atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008.gada 12.decembra lēmumā lietā Nr.SKA – 874/2008, izskatot pieteicēja *V.P.* un trešo personu *J.B.* un *L.B.* blakus sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 21.oktobra lēmumu, ar kuru apturēta tiesvedība administratīvajā lietā par Zemesgabala domājamo daļu privatizāciju, lemjot par pieteicēja pieteikumu izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tas ir, atļaut privatizēt konkrētu valsts īpašuma objektu, ir vērtējami apstākļi uz privatizācijas ierosinājuma iesniegšanas brīdi iestādē, konkrētajā gadījumā – uz 2005.gadu.

[34] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka zemesgabals */adrese/*, Liepājā 42584 kvadrātmetru platībā ar kadastra numuru */kadastra numurs/* pieder – Latvijas valstij Finanšu ministrijas personā 89/1000 domājamās daļas, Latvijas valstij Privatizācijas aģentūras personā 894/1000 domājamās daļas un *V.P.* 17/4000 domājamās daļas, *L.B.* 17/2000 domājamās daļas un *J.B.* 17/4000 domājamās daļas (*lietas lapa 32, 56, 88, 2.sējums*).

Uz minētā zemesgabala atrodas 22 ēkas, deviņas būves un izbūves, kuras pieder AS „Liepājas metalurgs" (*lietas lapa 46, 1.sējums*).

AS „Liepājas metalurgs" 2002.gada 30.jūlijā Privatizācijas aģentūrai lūgusi nodot privatizācijai zemesgabalu */adrese/* Liepājā, uz kura atrodas tai piederošās ēkas.

Ar Ministru kabineta 1998.gada 21.oktobra rīkojumu Nr.507 „Par zemesgabalu nodošanu privatizācijai" privatizācijai nodots zemesgabala */adrese/*, Liepājā 983/1000 domājamās daļas.

[35] Augstākā Padome 1991.gada 20.martā pieņēma lēmumu „Par valsts īpašumu un tā konversijas pamatprincipiem".

Saskaņā ar minētā lēmuma 1.punktu Augstākā Padome nolēma ekonomiskās reformas ietvaros veikt valsts īpašuma konversiju, lai radītu apstākļus ekonomikas pārejai uz tirgus attiecības principiem, liekot saimnieciskās attīstības pamatā privāto iniciatīvu.

Tādējādi tika iecerēts likvidēt saimnieciskās darbības valsts monopolu, strukturāli pārkārtot tautsaimniecību, kā arī atjaunot taisnīgumu. Valsts īpašuma konversija cita starpā ietver arī valsts un pašvaldību īpašuma privatizāciju, kuras kārtību reglamentē vairāki likumi, tostarp likums „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" un likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās".

Likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 2.panta pirmajā daļā noteikts, ka privatizācijas mērķis ir radīt labvēlīgu vidi privātā kapitāla darbībai Latvijas tautsaimniecības attīstības interesēs un sašaurināt darbību, ko valsts un pašvaldības veic kā uzņēmēji.

Savukārt, saskaņā ar minētā likuma 5.panta pirmo daļu valsts īpašuma objekta privatizāciju valsts vārdā organizē un veic Privatizācijas aģentūra.

Apgabaltiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka tieši atbildētājs, atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 79.panta pirmajā daļā noteiktajai kompetencei, ir kompetentā iestāde lemt, vai pieteicējai kā zemes gabala domājamo daļu kopīpašniecei pastāv tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu.

[36] Saskaņā ar likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 1.pantu šis likums noteic kārtību, kādā veicama zemes reforma Latvijas Republikas pilsētās.

Atbilstoši minētā likuma 2.pantam zemes reformas mērķis ir pakāpeniskas valsts īpašuma denacionalizācijas, konversijas, privatizācijas un nelikumīgi atsavinātu zemes īpašumu atdošanas gaitā pārkārtot zemes īpašuma un zemes lietošanas tiesiskās, sociālās un ekonomiskās attiecības pilsētās, lai veicinātu sabiedrības interesēm atbilstošas pilsētu apbūves veidošanos, zemes aizsardzību un racionālu izmantošanu.

Tādējādi secināms, ka zemes reforma ir plašāks pasākumu kopums nekā zemes privatizācija, jo privatizācija ir tikai viena no zemes reformas sastāvdaļām.

[37] Likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 8.panta pirmās daļas 16.punkts noteic, ka Privatizācijas aģentūra likumā noteiktajā kārtībā un ievērojot šajā likumā noteiktās tiesības un pienākumus veic zemesgabalu privatizāciju un citas ar to saistītas darbības saskaņā ar šā likuma VII daļā paredzētajiem noteikumiem.

Savukārt likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" VII daļas „Zemesgabala privatizācija" 1.nodaļas „Zemes privatizācijas vispārīgie nosacījumi" 58.panta pirmā daļa noteic, ka pilsētu zemes privatizācijas kārtību, pirmpirkuma tiesības, zemesgabala cenas noteikšanas kārtību, maksāšanas līdzekļus, privatizācijas subjektus un citus ar to saistītos jautājumus nosaka likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās".

Viens no veidiem, kā persona var iegūt īpašumā privatizācijai nodotu zemesgabalu, ir pirmpirkuma tiesību izmantošana. Pirmpirkuma tiesības uz privatizējamu zemesgabalu noteiktas gan likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.pantā, gan likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.pantā. Turklāt jāņem vērā arī likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 46.pantā ietvertā norāde, ka, privatizējot kopīpašumā esošu valsts vai pašvaldības mantu, jāievēro Civillikuma noteikumi.

Likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" VII daļas „Zemesgabala privatizācija" 1.nodaļas „Zemes privatizācijas vispārīgie nosacījumi" 64.panta pirmā daļa noteic, ka tiesības uz privatizējama apbūvēta zemesgabala pirmpirkumu ir uz šā zemesgabala esošā īpašuma objekta

īpašniekam, bet otrā daļa noteic, ka personas, kurām ir pirmpirkuma tiesības, tās realizē šā likuma 85.pantā noteiktajā kārtībā. Savukārt minētā likuma 85.panta pirmā daļa paredz, ka Privatizācijas aģentūra piedāvā noslēgt privatizējamā zemesgabala pirkuma līgumu tā īpašuma objekta īpašniekam, kurš atrodas uz šā zemesgabala.

Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.pants noteic pirmpirkuma tiesības un to izmantošanu.

Saskaņā ar likuma 29.panta pirmo daļu šā likuma 27.panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos īpašumā iegūtā objekta īapšniekam ir pirmpirkuma tiesības uz valsts un pašvaldības īpašumā esošo zemi, uz kuras atrodas attiecīgais objekts.

Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.pants noteic valsts un pašvaldību zemes privatizācijas un atsavināšanas pamatnosacījumus.

Likuma 27.panta pirmā daļa noteic, ka šī nodaļa nosaka: 1) tās zemes privatizācijas kārtību un nosacījumus, uz kuras atrodas saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" privatizācijai nodotie valsts un pašvaldību īpašuma objekti, kā arī jau privatizētie valsts un pašvaldību īpašuma objekti; 2) tās zemes atsavināšanas kārtību un nosacījumus, uz kuras atrodas valsts un pašvaldību īpašuma objekti, kuru atsavināšana notiek saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas kārtību" vai kuri jau ir atsavināti saskaņā ar minēto likumu; 3) tās valsts vai pašvaldības zemes privatizācijas kārtību un nosacījumus, uz kuras atrodas objekti, kurus to īpašnieks ieguvis citos likumos un normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos; 4) neapbūvētās valsts vai pašvaldību zemes privatizācijas kārtību un nosacījumus.

Tātad saskaņā ar likuma 29.panta pirmo daļu pirmpirkuma tiesības uz valsts un pašvaldības īpašumā esošo zemi ir personai, kuras īpašumā esošais objekts atrodas uz attiecīgās zemes un kurš iegūts šā likuma 27.panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos.

Savukārt Civillikuma 1073.pants noteic, ka gadījumos, ja kāds nekustamā īpašuma kopīpašnieks atsavina savu daļu personai, kura nav kopīpašnieks, tad pārējiem kopīpašniekiem divu mēnešu laikā, skaitot no pirkuma līguma noraksta saņemšanas, pieder pirmpirkuma tiesības.

No aplūkotajām tiesību normām secināms, ka uz pirmpirkuma tiesību izmantošanu zemesgabala privatizācijā var pretendēt gan persona, kuras īpašumā esošās ēkas atrodas uz attiecīgās zemes, gan persona, kura ir zemes kopīpašnieks.

Ne likums „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju", ne likums „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" *expressis verbis* neparedz noteikumus, kā nosakāma persona ar pirmpirkuma tiesībām uz zemesgabalu, ja zemi vēlas privatizēt gan ēku īpašnieks, gan zemes kopīpašnieks.

[38] Likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" VII daļa regulē zemesgabalu privatizāciju, bet minētās daļas 4.nodaļā ietverti atsevišķa apbūvēta zemesgabala privatizācijas noteikumi un pircēja noteikšanas kārtība. Likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 85.panta pirmajā daļā noteikts, ka Privatizācijas aģentūra piedāvā noslēgt privatizējamā zemesgabala pirkuma līgumu tā īpašuma objekta īpašniekam, kurš atrodas uz šā zemesgabala. Savukārt atbilstoši likuma 85.panta ceturtajai daļai gadījumā, ja persona, kurai ir pirmpirkuma tiesības, tās nevar izmantot vai neizmanto, tai ir zemes nomas tiesības uz to pašu zemesgabalu, uz kuru tai ir pirmpirkuma tiesības, un minētais zemesgabals netiek privatizēts vai atsavināts citām personām.

No minētā tiesiskā regulējuma izriet, ka, privatizējot atsevišķu apbūvētu zemesgabalu, uz to var pretendēt vienīgi persona ar pirmpirkuma tiesībām, turklāt Privatizācijas aģentūra pati piedāvā šādai personai zemesgabalu privatizēt.

[39] Atbildētāja ieskatā tieši atbilstoši likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta pirmajai daļai un šā likuma 27.panta pirmajai daļai pirmpirkumtiesības uz strīdus zemes gabalu ir AS „Liepajas metalurgs".

Izvērtējot likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta pirmās daļas un šā likuma 27.panta pirmās daļas saturu, secināms, lai realizētos likuma 29.panta pirmās daļas noteikumi, vispirms nepieciešams realizēties likuma 27.panta pirmās daļas 1.punkta vai 3.punkta noteikumi.

Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.panta pirmās daļas 1.punkts paredz tās zemesgabala privatizācijas kārtību un nosacījumus, uz kuru atrodas saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" privatizācijai nodotie valsts īpašuma objekti, kā arī jau privatizētie valsts un pašvaldību īpašuma objekti.

No minētās tiesību normas satura izriet, ka likumdevējs ir paredzējis tās zemesgabala privatizācijas kārtību un nosacījumus, uz kuras atrodas saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" privatizācijai nodotie valsts īpašuma objekti un tās zemesgabala privatizācijas kārtību un nosacījumus, uz kuras atrodas jau privatizētie valsts un pašvaldību īpašuma objekti.

Privatizācijas aģentūras valdes 2002.gada 31.oktobra lēmumā Nr.277/2583 norādīts, ka SIA „Trals" ēkas un būves Liepājā, */adrese/* īpašumā ieguvusi, nopērkot tās no likvidējamās SIA „Linolejs", par ko 1998.gada noslēgts pirkuma-pārdevuma līgums.

Savukārt SIA „Linolejs" ēkas un būves Liepājā, */adrese/* īpašumā ieguvusi no privatizācijas aģentūras Valsts Liepājas linoleja rūpnīcas privatizācijas rezultātā saskaņā ar 1997.gada 17.jūnijā noslēgto pirkumu līgumu.

Tātad sākotnēji uz zemesgabala Liepājā, */adrese/* atradās Valsts Liepājas linoleja rūpnīca, kuru Privatizācijas aģentūra pārdevusi SIA „Linolejs" 1997.gada 17.jūnija pirkumu līgumu.

1997.gada 17.jūnija pirkumu līguma 1.1.punktā noteikts, ka tas noslēgts saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu nomu un nomu ar izpirkumu" (spēkā līdz 2005.gada 1.janvārim) noteikumiem.

Savukārt no likuma "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu nomu un nomu ar izpirkumu" 1.panta pirmās daļas izriet, ka šis likums regulē vienu no valsts uzņēmumu privatizācijas veidiem – nomu ar izpirkumu.

Līdz ar to apstiprinās fakts, ka Valsts Liepājas linoleja rūpnīca, kas atradās uz zemesgabala Liepājā, */adrese/*, ir privatizēta saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu nomu un nomu ar izpirkumu".

Tātad no iepriekš konstatētā izriet, ka ēkas un būves ir privatizētas saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu nomu un nomu ar izpirkumu".

No lietas materiālos esošās datorizdrukas – Liepājas zemesgrāmatas par nekustamā īpašuma - Liepājā, */adrese/* ēku un būvju piederību - izriet, ka ar Liepājas zemesgrāmatu tiesneses 1998.gada lēmumu par nekustamā īpašuma, kurš sastāv no 22 ēkām, 9 būvēm un izbūvēm (kas saistītas ar strīdā esošo zemesgabalu 42584 kv.m platībā) īpašnieku, kas atrodas Liepājā, */adrese/*, kadastra Nr.*/kadastra numurs/*, ir reģistrēts privāto tiesību subjekts SIA „Trals". Īpašuma tiesību nostiprināšanas pamats ir 1998.gada 10.jūnija pirkuma līgums.

Savukārt no Liepājas zemesgrāmatu tiesneses 2002.gada 10.maija lēmuma izriet, ka par ēku un būvju Liepājā, */adrese/* īpašnieku ir kļuvusi privātā akciju sabiedrība „Liepājas metalurgs".

Ņemot vērā norādīto, apgabaltiesa atzīst, ka uz kopīpašumā esoša zemesgabala Liepājā, */adrese/* neatrodas saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" privatizācijai nodots valsts īpašuma objekts, bet atrodas jau privatizēts valsts īpašuma objekts.

Apgabaltiesas ieskatā nav izšķirošas nozīmes apstāklim, ka akciju sabiedrība „Liepājas metalurgs" ēkas un būves ir ieguvusi privāttiesiska darījuma rezultātā, proti, ka akciju sabiedrība „Liepājas metalurgs" pati nav privatizējusi šīs ēkas un būves, bet svarīgs ir fakts, ka sākotnēji ēkas un būves, kuras vēlāk iegādājās trešā persona, uz zemesgabala Liepājā, */adrese/*, ir privatizētas.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.panta pirmās daļas 1.punkta noteikumi ir konstatējami.

Apgabaltiesa ir izvērtējusi pieteicēja argumentu, ka likums „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" attiecas arī uz 27.panta pirmās daļas 1.punkta palīgteikumu un apgabaltiesas tiesas sēdē iesniegtos dokumentus – Liepājas Universitātes 2008.gada 19.septembra atzinumu un 2008.gada 30.septembra Valsts valodas aģentūras skaidrojumu par likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.panta pirmās daļas

1.punkta redakcijas skaidrojumu, kuros teikts, ka „apakšpunkta formulējuma otrajā daļā lietotie atkārtotie teikuma locekļi (..objekti, kā arī ..objekti") atrodas sakārtojuma sakarā, kas izteikts ar saikli, kā arī. Tādējādi minētā saikļa vienojuma nozīme rāda, ka likums „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" attiecas gan uz privatizācijai nodotajiem valsts un pašvaldību īpašuma objektiem, gan uz jau privatizētajiem valsts un pašvaldību īpašuma objektiem. Apgabaltiesa konstatē, ka no šāda tiesību normas skaidrojuma tiek radīta privātpersonu diskriminējoša norma, kura nosaka, ka gadījumā, ja objekts ir privatizēts saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju", tad objekta īpašniekam ir tiesības privatizēt zemi zem objekta, bet, ja īpašuma objekts ir privatizēts saskaņā ar citu normatīvo aktu, tad īpašuma objekta īpašniekam nav tiesības privatizēt zemi zem šī objekta. Apgabaltiesas ieskatā likumdevēja mērķis nav bijis radīt diskriminējošu normu. Minēto apliecina arī likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 28.panta, kurš regulē valsts un pašvaldību zemes privatizācijas un atsavināšanas kārtību, trešā un ceturtā daļa, kuras nosaka, ka zemes privatizāciju vai atsavināšanu gadījumos, kad uz tās atrodas privatizācijai vai atsavināšanai nodotie un privatizētie vai atsavinātie pašvaldību īpašuma objekti, veic tā pašvaldība, kuras īpašumā ir attiecīgā zeme (28.panta trešā daļa) un ja uz zemes, par kuru līdz 2006.gada 31.augustam ir iesniegti privatizācijas ierosinājumi, atrodas valsts īpašuma objekti, kas nodoti privatizācijai vai privatizēti, šīs zemes privatizāciju veic valsts akciju sabiedrība „Privatizācijas aģentūra" (28.panta ceturtā daļa). Kā redzams no 28.panta trešās un ceturtās daļas satura, tad nekas nav minēts, ka šīs normas ir piemērojamas tikai gadījumos, ja uz privatizējamās zemes atrodas tādi privatizētie valsts un pašvaldību īpašuma objekti, kuri privatizēti tikai saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju".

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka saskaņā ar likuma 29.panta pirmo daļu pirmpirkuma tiesības uz valsts un pašvaldības īpašumā esošo zemi ir personai, kuras īpašumā esošais objekts atrodas uz attiecīgās zemes, jo ir konstatējami šā likuma 27.panta pirmajā daļā paredzētie gadījumi.

[40] Kā jau iepriekš apgabaltiesa ir konstatējusi, pirmpirkuma tiesības uz privatizējamu zemesgabalu noteiktas gan likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64.pantā, gan likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.pantā. Turklāt jāņem vērā arī likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 46.pantā ietvertā norāde, ka, privatizējot kopīpašumā esošu valsts vai pašvaldības mantu, jāievēro Civillikuma noteikumi.

Saskaņā ar Civillikuma 1073.pantu gadījumā, ja kāds nekustama īpašuma kopīpašnieks atsavina savu daļu personai, kura nav kopīpašnieks, tad pārējiem kopīpašniekiem divu mēnešu laikā, skaitot no pirkuma līguma noraksta saņemšanas, pieder pirmpirkuma tiesība (2060.panta otrā daļa un

2062.pants), bet gadījumos, kad pirmpirkuma tiesību nav bijis iespējams izlietot atsavinātāja vainas dēļ – izpirkuma tiesība [..]. Ja izlietot pirmpirkuma vai izpirkuma tiesības pieteicas reizē vairāki kopīpašnieki, tad viņi atsavināto daļu iegūst kopīgi un sadala to savā starpā līdzīgās daļās, ja paši nevienojas citādi.

Savukārt atbilstoši likumā „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" sniegtajai definīcijai valsts vai pašvaldības īpašuma objekts var būt gan nekustamais īpašums, gan nekustamā īpašuma domājamā daļa, kas ir valsts vai pašvaldības īpašumā.

Apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējai, ievērojot Civillikuma 1073.pantā noteikto, ir šīs pirmpirkuma tiesības uz zemesgabala valstij piederošo domājamo daļu privatizāciju kā zemesgabala kopīpašniekam, bet konkrētajā gadījumā izšķiroša nozīme ir apstāklim, kuram šīs pirmpirkuma tiesības ir primāras – zemesgabala domājamo daļu kopīpašniekam, vai uz privatizējamā zemesgabala esošo ēku un būvju īpašniekam.

[41] Apgabaltiesa uzskata, ka primāri pirmpirkuma tiesības konkrētajā gadījumā ir atzīstamas uz privatizējamā zemesgabala esošo ēku un būvju īpašniekam turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 968.pantu uz zemes uzcelta un cieši ar to savienota ēka atzīstama par tās daļu.

Apgabaltiesa konstatē, ka, izvērtējot likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 64., 85.panta, kā arī likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta pirmās daļas saturu, tai skaitā likumā „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" noteikto privatizācijas subjekta pirmpirkuma tiesību izmantošanas mērķi, likumdevēja mērķis ir dot iespēju uz zemes esošu ēku un būvju īpašniekiem privatizēt zemi zem šiem objektiem, lai sasniegtu Civillikumā 968.pantā nostiprināto principu, ka uz zemes uzcelta un cieši ar to savienota ēka atzīstama par tās daļu.

Arī likuma „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 14.pantā ietvertās tiesību normas noteic, ja ēkas (būves) ir pastāvīgs īpašuma objekts, zemesgabala atsavināšanas gadījumā pirmpirkuma vai izpirkuma tiesība ir ēku (būvju) īpašniekam (otrā daļa).

Arī Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma, kas stājies spēkā pēc pirmā lēmuma pieņemšanas, 5.panta otrā daļa noteic, ka saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 65.panta pirmo daļu apbūvēta zemesgabala privatizācijas ierosinājumu ir tiesīga iesniegt: 1) persona, kuras īpašuma tiesības uz ēkām (būvēm), kas atrodas uz šā zemesgabala, ir nostiprinātas zemesgrāmatā; 2) persona, kuras īpašuma tiesības uz ēkām (būvēm), kas atrodas uz šā zemesgabala, nav nostiprinātas zemesgrāmatā likumos noteikto ierobežojumu dēļ, bet kura ieguvusi tiesības uz šīm ēkām (būvēm) privatizācijas rezultātā.

Kaut arī ar zemesgabalu cieši savienota ēka uzskatāma par attiecīgā zemesgabala sastāvdaļu, likumā paredzētajos izņēmuma gadījumos šāda ēka tiesiski var būt atdalīta no attiecīgā zemesgabala, tā var būt pastāvīgs īpašuma priekšmets un piederēt citai personai. Tā likuma „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 14.panta pirmā daļa noteic gadījumus, kad ēkas (būves) ir atzīstamas par pastāvīgu īpašuma objektu. Atbilstoši minētā likuma 14.panta pirmās daļas 1.punktam ēkas (būves) ir atzīstamas par pastāvīgu īpašuma objektu, ja ēkas iegūtas, privatizējot valsts vai pašvaldību uzņēmumus (uzņēmējsabiedrības) vai atsevišķus valstij vai pašvaldībai piederošus nekustamā īpašuma objektus.

Kā jau apgabaltiesa ir norādījusi, likumā „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju", nosakot ēkas īpašnieka likumiskās pirmpirkuma tiesības uz privatizējamo zemesgabalu, likumdevējs ir centies sekmēt ēkas kā patstāvīga īpašuma priekšmeta un zemesgabala, uz kura atrodas šī ēka, apvienošanu vienā nekustamā īpašumā, lai novērstu reformas laikā izveidojušos situāciju un panāktu Civillikuma 968.pantā nostiprinātā principa ievērošanu. Piešķirot ēkas īpašniekam pirmpirkumtiesības uz valstij piederošo zemesgabala domājamo daļu, likuma mērķis par ēkas un zemesgabala apvienošanu vienā nekustamā īpašumā konkrētajā gadījumā netiek sasniegts. Tāpat kā netiek izbeigts zemesgabala kopīpašums, ja pirmpirkumtiesības tiek piešķirtas pieteicējam. Tādēļ apgabaltiesas ieskatā būtiski ir ņemt vērā likuma „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 85.panta ceturtā daļā noteikto - ja persona, kurai ir šā panta pirmajā daļā minētās pirmpirkuma tiesības, tās nevar izmantot vai neizmanto, tai ir zemes nomas tiesības uz to pašu zemesgabalu, uz kuru tai ir pirmpirkuma tiesības, un minētais zemes gabals netiek privatizēts vai atsavināts citām personām. No minētās tiesību normas satura izriet, ka, ja kādu iemeslu dēļ, uz zemesgabala esošo īpašuma objektu īpašnieks, neizmanto pirmpirkuma tiesības, tad atbildētājam nav tiesību šo īpašuma objektu privatizēt vai atsavināt citām personām.

Iepriekš minētais nepārprotami apliecina, ka likumdevēja mērķis ir ļaut zemesgabalu privatizāciju personām, kurām pieder īpašuma objekti- ēkas un būves, kas atrodas uz šīs privatizējamās zemes, jo vienīgi šādā veidā tiek panākta īpašuma objekta un zemes īpašuma apvienošana vienotā nedalāmā objektā.

[42] Ņemot vērā konstatēto un pastāvot likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 27.panta pirmajā daļā paredzētiem gadījumiem, ir piemērojami likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta pirmās daļas noteikumi. Līdz ar to atbildētājs pamatoti uzskata, ka konkrētajā gadījumā ir piemērojama likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 29.panta pirmā daļa un akciju sabiedrībai „Liepājas Metalurgs" konkrētajā gadījumā ir pirmpirkuma tiesības uz 983/1000 valstij

piederošajām zemesgabala *J.B.*, Liepājā (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) domājamām daļām.

[43] Ņemot vērā visu iepriekš minēto, nav konstatējams pamats labvēlīga administratīvā akta izdošanai - pieteicējas pirmpirkuma tiesību uz 983/1000 valstij piederošajām zemesgabala *J.B.*, Liepājā (kadastra Nr.*/kadastra numurs/*) domājamām daļām atzīšanai, tādēļ pieteikums ir noraidāms. Līdz ar to arī nav pamata noteikt zemesgabala privatizācijas cenu.

[44] Administratīvā apgabaltiesa ir izvērtējusi Latvijas Republikas Saeimas Juridiskā biroja 2004.gada 7.maija vēstuli Nr.12/17 – 674, kurā Saeimas Juridiskais birojs ir sniedzis viedokli par privatizācijas subjektu pirmpirkuma tiesībām. Apgabaltiesa ieskatā konkrētajā lietā faktiskie apstākļi ir atšķirīgi no vēstulē norādītajiem faktiskajiem apstākļiem, jo konkrētajā gadījumā zemes gabalam */adrese/*, Liepājā ir vairāki kopīpašnieki, kā rezultātā, piešķirot pirmpirkumtiesības vienam zemesgabala domājamo daļu kopīpašniekam, neveidosies viena īpašnieka īpašumā esošs zemesgabals (neizbeigsies kopīpašums), savukārt uz zemesgabala esošās ēkas ir sākotnēji privatizētas.

[45] Vienlaikus tiesa noraida trešās personas AS „Liepājas metalurga" pārstāves tiesas sēdē pausto argumentu, ka pirmpirkuma tiesības atbilstoši Civillikuma nosacījumiem nevar iestāties citādi kā pēc pirkuma līguma noslēgšanas.

Konkrētajā lietā pastāv strīds par pirmpirkuma tiesību atzīšanu, nevis par šīs tiesības realizācijas kārtību (t.sk. priekšnoteikumu iestāšanos), tādēļ arguments, ka atbildētājs nav noslēdzis ar a/s "Liepājas metalurgs" pirkuma līgumu, neliedz atbildētājam lemt par pirmpirkuma tiesību atzīšanu kā tādu privatizācijas kontekstā.

[46] Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesas spriedums un papildspriedums ir pretrunīgi, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka tie nav tiesiski un pamatoti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *L.B.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	S.Kanenberga
Tiesneši	*(paraksts)*	U.Mihailova
	(paraksts)	E.Puriņš

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Kanenberga
Rīga, 2009.gada 15.maijā